

[Indenrigsministeren.]

her i Landet tænkte paa, at Rentefoden skulde være højere end den, der nu søges fremkaldt gennem denne Lovgivning. Jeg beder dog erindret, at Stillingen er den, at Renten for Indskud i Spareinstitutionerne i samtlige nord- og vesteuropæiske Lande nu ligger under, hvad den i Øjeblikket er her i Danmark, og ogsaa under, hvad den vilde blive efter dette Lovforslags Gennemførelse. Man kan ikke sige, at Bevægelser i Rentefoden er et Spørgsmaal om Beskatning, og jeg tror, man vilde gøre dem, man kalder de smaa Sparere, en Bjørnetjeneste, hvis man sagde til dem: I skal blot holde paa, at den Rente, vi har haft gennem den sidste halve Snes Aar, opretholdes. Der er en Ting, som de smaa Sparere er interesseret i, og det er, at deres Kapital er sikker. Men vi lever i en Tid og under saadanne Vilkaar for Erhvervslivet, at den Tilstand ikke kan opretholdes, at selve Kapitalen er sikker, samtidig med at Renten er høj — man maa vælge en af Delene. Vil man have høj Rente, maa man regne med, at saa er Erhvervslivet ikke i Stand til at opretholde Kapitalens Sikkerhed. Vil man have en sikker Kapital, maa Kapitalen mindske sine Krav noget i Overensstemmelse med Erhvervslivets Vilkaar.

Der er ogsaa en Bemærkning om Rentespørgsmaalet af den ærede Ordfører for Venstre, som jeg gerne vil knytte et Par Ord til. Det ærede Medlem sagde, at det naturlige i Behandlingen af dette Spørgsmaal — altsaa Forholdet mellem Producent og Forbruger og i Forbindelse dermed Saneringsordningen — var, at Producenten fik Produktionsprisen for Fremstillingen af sine Varer til den øvrige Del af Befolkningen. Jeg vil herom gerne sige, at jeg for min Del aldrig har afvist den Tanke, at den øvrige Befolkning ikke har Ret til at faa Landbrugets Produkter til de latterlig lave Priser, som vi skulde give for Smørret og Kødet, hvis der ingen Afgift var; jeg har aldrig tænkt mig at afvise en saadan Tanke. Men naar det ærede Medlem siger, at Landbruget maa have Produktionsprisen, saa er det, man maa spørge: Hvad er Produktionsprisen? Og her maa jeg svare, at Landbrugets Produktionspris er afhængig af Landbrugets Rentebyrde. Ændres Rente-

byrden for Landbruget i nedadgaaende Retning, saa gaar Produktionsprisen ned, og derfor er en Gældsordning det logiske Udgangspunkt for Overvejelserne af, hvilke Produktpriser man skal opretholde for Landbruget paa Hjemmemarkedet. Der er for mig ingen Tvivl om, at Konservatismen efter Det konservative Folkepartis hele Indstilling og efter alt, hvad der er fremført fra den Side, ønsker en Prispolitik, som sikrer, at den Kapital, der en Gang er indsat i Produktionen, under alle Vilkaar skal kunne forrentes. Det er kun rimeligt ud fra hele det Livssyn, som dette Parti maa have, at Privatkapitalen er det eneste her i Landet, som skal være sikret, medens alt andet maa afpasses i Forhold dertil. Men det kan efter min Mening ikke være Venstres Landbefolknings Tankegang; somme Tider synes det, som om Venstrepartiet giver Tilslutning til noget lignende, men det kan ikke være dets Vælgerstammes Tankegang. Regeringen har i hvert Fald den Opfattelse, at Maalet for Landbruget i den givne Situation kun naas, hvis man nærmer sig dette Maal fra flere Sider, baade fra Rente- og Gældssiden og fra Prissiden. Vi maa jo ikke glemme, at det, der er foregaaet i Landbruget i den sidste Menneskealder, er, at Kapital og Arbejde er indsat for at udnytte Landbrugets Produktionsmuligheder under ganske bestemte Forudsætninger, ganske bestemte Verdensforhold, bestemte Afsætningsmuligheder for dansk Landbrug. Nu sker der det, at alle disse Forudsætninger brister; den Verdenskrise, vi alle kender, skyller ind over Danmarks Grænser, og saa er det, det Spørgsmaal foreligger, som vi maa tage Stilling til: skal saa Tabet paa Grund af disse bristede Forudsætninger bæres alene af Landbrugeren selv, eller skal ikke ogsaa den Kapital, som er indsat i Produktionen under de tidligere Forudsætninger, bære sin Del af Tabet? Jeg mener det sidste. Og som jeg sagde før: Idet Kapitalen maa mindske sine Krav noget, vinder den til Gengæld i Sikkerhed. Og ingen vil med Rette kunné paastaa, at de Krav, der i denne Forbindelse stilles i Lovforslaget her, er urimelige; nej, de er ret beset ogsaa i Kapitalens egen velforstaaede Interesse, set over et videre Tidsrum.

Jeg har endnu kun en Bemærkning at føje til Venstres Ordførers Udtalelser, og